

CO SPRAWIA, ŻE JESTEŚMY SZCZĘŚLIWI? CO WIDZISZ TY, A CO JA?

W oparciu o „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)” Justyny Bednarek

Zajęcia są proponowane jako część pracy z lekturą „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)”. Ćwiczenia zawarte w scenariuszu umożliwiają rozmowę o tym, czym jest szczęście oraz pozwalają spojrzeć na to samo zjawisko z różnych stron. Scenariusz tematycznie związany jest z 16. Celem Zrównoważonego Rozwoju, który promuje pokoje i włączające społeczeństwa działające na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Czas trwania lekcji: 45 min

Cele lekcji:

a) Dla nauczycielki i nauczyciela:

W czasie lekcji uczeń/uczennica:

- przećwiczą umiejętności komunikacyjne – słuchanie, wypowiedzanie swojej opinii z szacunkiem
- podyskutują o wartościach, w odniesieniu do wyborów życiowych
- spojrzą na zagadnienia z różnych perspektyw

b) Dla uczniów i uczennic:

Na dzisiejszych zajęciach:

- porozmawiacie o składowych szczęścia
- nauczycie się wyrażać swoją opinię na dany temat oraz znajdować argumenty, które ją uzasadniają
- wczujecie się w inną perspektywę i postaracie się spojrzeć na jedną rzecz z różnych stron

Pytanie kluczowe: Co sprawia, że jesteśmy szczęśliwi? Czy wszyscy patrzą na świat tak jak ja?

Metody i formy pracy: burza mózgów, praca w małych grupach/ parach

Materiały dydaktyczne:

- wydrukowane karty pracy (10 kopii),
- kartka w formacie A4 z dużą cyfrą 6 (lub 9),
- małe karteczki z rysunkami skarpet do podziału na grupy,
- 3-4 iluzje optyczne wydrukowane dla każdej grupy lub w formie elektronicznej do prezentacji na tablicy

Związek z podstawą programową:

a) Edukacja polonistyczna

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń 5) słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.
2. Osiągnięcia w zakresie mówienia. Uczeń 3) wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym.
„Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)” to lektura w klasach 1-3.

b) edukacja społeczna

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń: 4) ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne.

Przebieg lekcji:

1. Na początku przywitaj uczniów i uczennice na zajęciach i zapowiedz, że lektura, z którą pracujecie, posłuży Wam jako punkt wyjścia do rozmów o szczęściu. Na dużej kartce lub tablicy zapisz słowo „szczęście” i zaproś dzieci do burzy mózgów. Zapytaj, czym jest dla nich szczęście. Zapisuj wszystkie pomysły bez komentowania. Jeśli to zadanie okaże się trudne, możesz zadać kilka pytań pomocniczych: w jakich sytuacjach jesteście szczęśliwi? co wtedy robicie? z kim jesteście? gdzie jesteście? W krótkim podsumowaniu postaraj się połączyć poszczególne pomysły w większe kategorie, np. bliscy ludzie, ważne przedmioty, bezpieczne miejsca itp. **(5-10 min)**
2. Podziel klasę na 10 par lub małych grup i daj każdej do wylosowania historię jednej skarpetki z książki Justyny Bednarek. Możesz użyć do tego małych karteczek z rysunkiem skarpet. Poproś każdą grupę, żeby przypomniata sobie (z pomocą książki lub bez) historię swojej skarpetki i rozpisala ją na karcie pracy. **(10-15 min)**
3. Po zakończeniu poproś każdą z grup o krótką prezentację, a następnie ułóżcie wszystkie karty obok siebie. Możecie powiesić je na ścianie lub tablicy albo położyć na podłodze (jeśli siedzicie w kole). Obok powieś lub połóż plakat z zapisem burzy mózgów z początku zajęć. **(20 min)**
4. Podsumujcie krótko tę część zajęć i porozmawiajcie o tym, jakie mogą być sposoby osiągnięcia szczęścia. Możesz zadać pytania wspomagające proces myślowy uczennic i uczniów, np.:
 - Skąd wiemy, że jesteśmy szczęśliwi?
 - Czy jest jedna recepta na szczęście dla wszystkich ludzi? Dlaczego?
 - O czym warto pamiętać, poszukując szczęścia? **(15 min)**

5. Kolejną część zajęć rozpocznijcie od przypomnienia sobie historii skarpetki, która została politykiem. Możecie użyć do tego karty pracy z poprzednich zajęć lub chętne osoby mogą opowiedzieć jej przygody swoimi słowami. Zapytaj uczennice i uczniów, co to jest demonstracja i po co się w niej uczestniczy? Może ktoś z klasy był kiedyś na demonstracji? Jeśli to będzie dla dzieci trudne, wyjaśnij krótko rolę demonstracji w państwie demokratycznym. Powiedz wszystkim, że za chwilę będą mieli szansę poczuć się jak na demonstracji. **(5 min)**

6. Podziel klasę na 2 grupy (prawą i lewą) i poproś, by stanęli w dwóch rzędach twarzami do siebie. Przypomnij sytuację skarpetki z książki i demonstrantów, którzy uważali, że ich chodnik jest najważniejszy. Daj każdej grupie chwilę na wygłoszenie swoich racji, dlaczego ich chodnik jest lepszy od drugiego. Następnie zaproś po jednej osobie z każdej grupy na środek, tak, by stali bokiem do grup, a twarzami do siebie. Poproś ich, by podnieśli lewą rękę, wskazując lewą stronę, a następnie, w ten sam sposób, prawą rękę, wskazując stronę prawą. Zapytaj grupy, jak to się stało, że według jednej osoby byli po stronie lewej, a według drugiej – po stronie prawej, chociaż stali w tym samym miejscu. Podziękuj ochotnikom i poproś, aby wrócili do swoich grup. (15 min) Połóż kartkę z dużą cyfrą 6/9 pomiędzy grupami (tak, by cyfra znajdowała się naprzeciwko jednej z grup). Zapytaj kolejno każdą grupę, jaka cyfra znajduje się na kartce. Następnie odwróć kartkę do góry nogami i powtórz pytanie. Zapytaj, kto miał rację i kiedy? Dlaczego najpierw uważali, że na kartce była cyfra „6”, a za chwilę „9”?

7. Następnie podziel uczennice i uczniów na pary i poproś, by wspólnie przyjrzeni się specjalnym rysunkom. Każdy z nich to tak naprawdę dwa różne rysunki i zachęć, by postarali się je znaleźć. Para, której się to uda, powinna podnieść rękę i pokazać swój pomysł innym. Możesz odbić kopie rysunków dla każdej pary lub wyświetlić je na tablicy multimedialnej. Zapytaj, czy było to trudne zadanie. Czy łatwiej było robić je w parach czy samodzielnie? Dlaczego? **(15 min)**

8. Na koniec poproś uczennice i uczniów, aby wymienili jedną rzecz, którą zapamiętali z dzisiejszych zajęć. Podziękuj wszystkim za aktywny udział. **(10 min)**

Komentarz metodyczny:

Część z proponowanych ćwiczeń, zwłaszcza odgrywanie scenki demonstracji, może wzbudzić w uczennicach i uczniach emocje. Są one ważną częścią doświadczenia, ale warto wcześniej przypomnieć klasowe zasady, w szczególności odnoszenie się do siebie nawzajem z szacunkiem, i w razie potrzeby przypominać o nich na bieżąco.

Ćwiczenie na różne perspektywy podsumuj, pokazując dzieciom, że kiedy kartka była odwrócona, mieli szansę spojrzeć na nią oczami drugiej grupy i zobaczyć jej racje. Możesz poprosić uczennice i uczniów o podanie przykładów sytuacji, w których wczucie się w drugą stronę pozwoliło zrozumieć jej argumenty. Podkreśl, że próba zmiany perspektywy nie oznacza wyrzeczenia się własnych poglądów. To krok w kierunku zrozumienia drugiej strony, który może ułatwić znalezienie kompromisu.

Ćwiczenie z rysunkami pokazuje uczennicom i uczniom, że perspektywa drugiej osoby może nam pomóc dostrzec coś, czego samodzielnie byśmy nie zobaczyli i dlatego warto rozmawiać, dzielić się swoimi przemyśleniami i słuchać siebie nawzajem, bo dzięki temu stajemy się bogatsi o inne spojrzenia na daną sprawę.

Materiały pomocnicze :

Wiele iluzji optycznych można znaleźć w Internecie. Wybierz te, które najbardziej zainteresują uczennice i uczniów.

polska pomoc

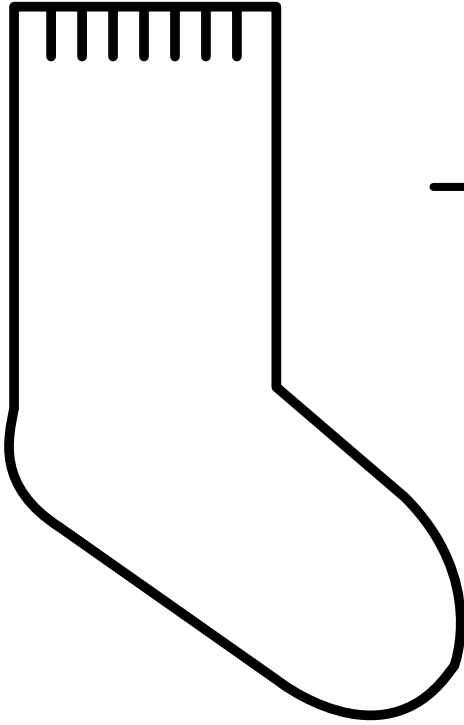
Scenariusz powstał w ramach projektu „Edukacja globalna po reformie, czyli jak włączyć edukację globalną do nowej podstawy programowej dla szkół podstawowych”. Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.” Scenariusz wyraża wyłącznie poglądy auterek i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

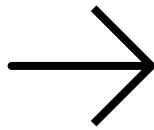
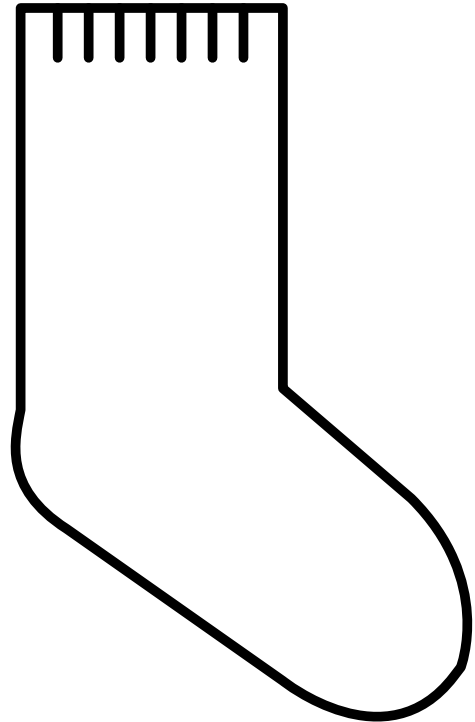
Scenariusz jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Instytutu Globalnej Odpowiedzialności. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2017. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>.

ANEKS

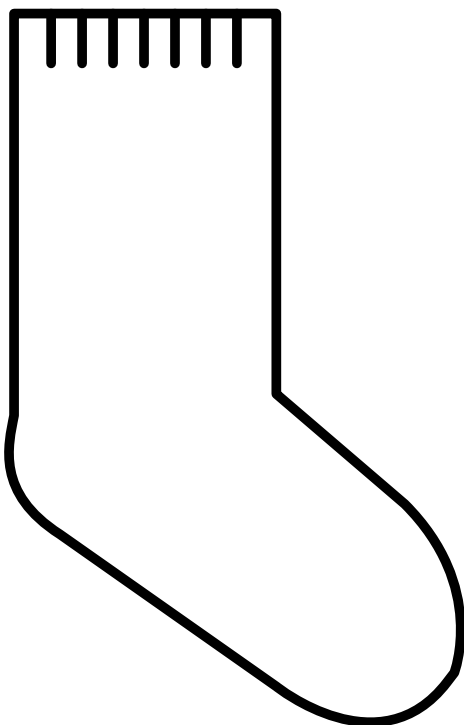
1. Co robiła skarpetka w domu małej Ba?

2. Dlaczego skarpetka postanowiła wskoczyć do dziury pod pralką?

3. Co działo się z nią później?

4. Czy skarpetka była zadowolona ze swoich wyborów? Dlaczego?

